

EU wil macht accountants inperken

Van onze verslaggever
Jonathan Witteman

AMSTERDAM De heerschappij van de 'grote vier' onder de accountantskantoren dreigt een knauw te krijgen. De Europese Commissie komt met strengere regels om het 'oligopolie' van Deloitte, KPMG, Ernst & Young en PricewaterhouseCoopers (PwC) te doorbreken.

Dat meldde de *Financial Times* dinsdag op basis van een uitgelekt conceptvoorstel. De belangrijkste maatregel is dat accountantsfirma's hun activiteiten als adviseur moeten afstoten. Nu leveren accountants aan het bedrijf waarvan ze de jaarrekening controleren ook advieswerk, bijvoorbeeld over belastingaangiften, salarissen en overnames. Bovendien moeten de grote kantoren meer samenwerken met kleinere spelers op de markt. Jaarrekeningen van bedrijven met meer dan 1 miljard euro op de balans moeten in het vervolg niet door één, maar twee accountantskantoren gecontroleerd worden, een 'joint audit'. Ook moeten bedrijven na negen jaar van accountant veranderen.

Kritiek tijdens de kredietcrisis

Eurocommissaris Michel Barnier (Interne Markt) hoopt met de strengere regels de sector te hervormen en het vertrouwen in de financiële verslaggeving te herstellen. De grote accountantskantoren kregen veel kritiek na het uitbreken van de kredietcrisis. Ze zouden toezichthouders

niet of onvoldoende hebben gewaarschuwd voor de precare situatie waarin banken verkeerden.

De dominantie van de grote vier en de verwevenheid tussen advieswerk en financiële verslaggeving zou de onafhankelijkheid van accountants in de weg hebben gestaan, vindt Barnier. Als de plannen doorgaan, verliezen Deloitte, KPMG, Ernst & Young en PwC een belangrijk deel van hun inkomsten.

Barniers maatregelen zullen ave-rechts werken, zegt financieel bestuurder Cees de Boer van Deloitte. Deloitte is voor hervormingen, maar niet op deze manier. 'Wij ondersteunen niet de voorstellen die de kwaliteit van de controle zouden kunnen schaden, zoals joint audits, verplichte roulatie en aanbesteding en een totaalverbod op niet-controlediensten.'

PwC is teleurgesteld dat Barnier weinig lijkt te hebben gedaan met de adviezen van de grote vier voor de hervorming van de sector. De Europese Commissie publiceerde vorig jaar al een groenboek met ideeën voor betere accountancy. 'Wat ons verbaast is dat er tussen de *green paper* en de nu uitgelekte stukken nog een consultatieronde heeft plaatsgevonden. Dat doe je in de verwachting dat je inspraak kunt uitoefenen. Nu lijkt het alsof alle ideeën uit de *green paper* ook echt maatregelen gaan worden.'

Of de maatregelen tot ontslagen zullen leiden onder de duizenden Nederlandse werknemers, konden de grote kantoren nog niet zeggen.

Buiten de grote vier heerst tevredenheid. Kleinere accountantskantoren als BDO en Grant Thornton boksen al jaren op tegen de machtigere concurrentie. Het afstoten van advieswerk voor zogenoemde 'organisaties van openbaar belang' zoals beursgenoteerde bedrijven, zal de onafhankelijkheid van accountants vergroten, denkt Jeannot Evers, lid van de raad van bestuur van BDO.

Eigen collega's tegenspreken

Marcel Welsink, directeur assurance van Grant Thornton, beaamt dat 'Het gevaar is bijvoorbeeld dat adviseurs van een accountantsfirma eerst een betalingsstructuur opzetten voor een bedrijf, waarna de accountants van dezelfde firma bij het controleren van de jaarrekening constateren dat de structuur niet werkt. Dan moeten de accountants zeggen: het advies dat u van onze firma heeft gekregen was niet juist. Dat is moeilijker toe te geven, omdat ze dan tegen hun eigen collega's moeten ingaan.'

